

Ordin de protecție – suportarea onorariului avocatului din oficiu

Așa cum s-a hotărât prin cele două minute ale întâlnirilor dintre reprezentanții CSM cu președinții secțiilor civile ale ÎCCJ și a curților de apel, suportarea cheltuielilor de judecată este reglementată de art. 18 și 19 din O.U.G. nr. 51/2008, respectiv dacă cererea privind ordinul de protecție va fi admisă, cheltuielile rămân în sarcina statului, în temeiul art. 19, în schimb dacă aceasta a fost respinsă, cheltuielile cu asistența judiciară a pârâtului vor fi puse de instanță în sarcina reclamantului, potrivit art. 18 din ordonanța de urgență.

Tribunalul Arad, Secția a I a Civilă -Decizia civilă nr. 1/04.01.2023

Prin sentința civilă nr./21.12.2022 Judecătoria Arad a admis în parte cererea formulată de petenta BAM în contradictoriu cu intimatul BL pentru emitere ordin de protecție și, în consecință a emis următorul ordin de protecție prin care a dispus:

- păstrarea de către intimatul BL a unei distanțe minime de 100 m față de petenta B.A.M., pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- păstrarea de către intimatul BL a unei distanțe minime de 100 m față de reședința petentei BAM., situată în comuna, județul Arad, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- păstrarea de către intimatul BL a unei distanțe minime de 100 m față de locul de muncă al petentei BAM, SRL, situat în, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- păstrarea de către intimatul BL a unei distanțe minime de 100 m față de fiul petentei, minorul PMA, născut la data de, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- păstrarea de către intimatul BL a unei distanțe minime de 100 m față de unitatea de învățământ a minorului PMA, Liceul, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- interzicerea oricărui contact din partea intimatului BL, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu petenta BAM sau cu fiul acesteia, minorul PMA, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție.

Încălcarea oricăreia dintre măsurile dispuse prin ordinul de protecție constituie infracțiune.

A obligat intimatul la 2975 lei cheltuieli de judecată în favoarea petentei.

A obligat pe intimatul B.L. la plata sumei de 543 lei în favoarea Statului Român cu titlu de cheltuieli judiciare.

A dispus virarea din fondurile Ministerului Justiției în contul Baroului Arad a sumei de 543 lei cu titlu de onorariu avocat din oficiu.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că intimatul BL este soțul petentei BAM din anul 2017, iar în prezent pe rolul Judecătoriei Arad este înregistrat dosarul cu nr. având ca obiect divorțul părților după cum rezultă din aplicația Ecris. Din relația părților nu au rezultat copii, însă dintr-o relație anterioară petenta are un copil, minorul PMA, în vârstă de 15 ani.

În data de 16.12.2022 petenta a sesizat organele de poliție, arătând că în data de 15.12.2022, în timp ce se afla într-o încăpere a imobilului din, a fost bruscată, trântită la podea și amenințată cu moartea de către soțul său cu care se află în proces de divorț, intimatul BL. De asemenea, acesta din urmă a exercitat acte de violență fizică și asupra minorului PMA, fiul petentei.

În urma verificărilor efectuate, organele de poliție au întocmit un ordin de protecție provizoriu, în data de 16.12.2022, ora 21.00, prin care s-au dispus următoarele măsuri:

- părăsirea temporară de către intimat a locuinței comune, situată în

- păstrarea de către intimat a unei distanțe minime de 200 m față de petentă;

- păstrarea de către intimat a unei distanțe minime de 200 m față de fiul petentei;

- păstrarea de către intimat a unei distanțe minime de 200 m față de reședința intimatului situată în, față de locul de muncă al acesteia:, precum și față de unitatea de învățământ

Dispozițiile art. 3 din Legea nr. 217/2003 statuează următoarele:

„În sensul prezentei legi, violența domestică înseamnă orice inacțiune sau acțiune intenționată de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială sau spirituală care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima.”

În dispozițiile art. 4 din Legea nr. 217/2003, se prevăd următoarele:

„(1) Violența domestică se manifestă sub următoarele forme:

a) violența verbală - adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare;

b) violența psihologică - impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică în orice mod și prin orice mijloace, prin amenințare verbală sau în orice altă modalitate, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, afișare ostentativă a armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, constrângerile de orice fel, urmărirea fără drept, supravegherea locuinței, a locului de muncă sau a altor locuri frecventate de victimă, efectuarea de apeluri telefonice sau alte tipuri de comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care prin frecvență, conținut sau momentul în care sunt emise creează temere, precum și alte acțiuni cu efect similar;

c) violența fizică - vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar, supunerea la eforturi fizice epuizante sau la activități cu grad mare de risc pentru viață sau sănătate și integritate corporală, altele decât cele de la lit. e);

d) violența sexuală - agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate în vederea întreținerii unor relații sexuale forțate, viol conjugal;

e) violența economică - interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, acțiunea de sustragere intenționată a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune, control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune, refuzul de a susține familia, impunerea de munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv unui membru de familie minor, precum și alte acțiuni cu efect similar;

f) violența socială - impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ sau a locului de muncă, interzicerea/limitarea realizării profesionale, impunerea izolării, inclusiv în locuința comună, privarea de acces în spațiul de locuit, deposedarea de acte de identitate, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar;

g) violența spirituală - subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase, interzicerea dreptului de a vorbi în limba maternă și de a învăța copiii să vorbească în limba maternă, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile, precum și alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare.

(2) În nicio formă și în nicio împrejurare, obiceiul, cultura, religia, tradiția și onoarea nu pot fi considerate drept justificare pentru niciun tip de acte de violență definite în prezenta lege.”

În conformitate cu dispozițiile art. 38 din Legea nr. 217/2003, pentru ca violența în familie, așa cum a fost definită de textul de lege citat, să conducă la emiterea unui ordin de protecție, este necesar ca prin actele de violență ale intimatului să se fi creat o stare de pericol pentru a cărei înlăturare să fie necesară emiterea ordinului de protecție.

Din certificatul de cazier judiciar depus la dosar rezultă că intimatul nu este cunoscut cu antecedente penale.

Prima instanța a mai reținut că față de intimat a mai fost emis anterior, în dosar nr. /55/2022, un ordin de protecție pentru o perioadă de 6 luni, valabil până la data de 08.12.2022.

Conform certificatului medico-legal nr. /A2 din2022 emis de Serviciul Județean de Medicină Legală Arad petenta prezenta leziuni traumatice care ar fi putut fi produse prin lovire cu sau de corpuri dure, care pot data din 15.12.2022 și necesită 1-2 zile de îngrijiri medicale, dacă nu survin complicații, iar potrivit certificatului medico-legal nr.din2022 emis de Serviciul Județean de Medicină Legală Arad fiul petentei, minorul PMA prezenta leziuni traumatice care ar fi putut fi produse prin lovire cu sau de corpuri și planuri dure, care pot data din 15.12.2022 și necesită 4-5 zile de îngrijiri medicale, dacă nu survin complicații.

Constatările din certificatele medico-legale anterior indicate sunt confirmate de fotografia depusă la dosar și celelalte acte medicale eliberate pe seama petentei și a fiului său.

Prima instanță a mai reținut că intimatul a exercitat asupra petentei și acte de violență psihologică, prin distrugerea unor obiecte din curtea locuinței, fapte dovedite cu înregistrările video depuse la dosar.

Pe cale de consecință, văzând numeroasele acte de violență fizică, verbală și psihologică exercitate de intimat asupra petentei și fiului său la scurt timp de la expirarea ordinului de protecție anterior, prima instanță a reținut existența unei situații certe de risc pentru petentă și fiul său pentru înlăturarea căreia se impune emiterea unui ordin de protecție pe durata maximă prevăzută de lege.

În consecință, pentru considerentele expuse și având în vedere achiesarea intimatului la cererea petentei, prima instanță a admis cererea formulată de petenta BAM în contradictoriu cu intimatul B.L. și a emis următorul ordin de protecție prin care a dispus:

- păstrarea de către intimatul B.L. a unei distanțe minime de 100 m față de petenta BAM, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- păstrarea de către intimatul BL a unei distanțe minime de 100 m față de reședința petentei BAM, situată în, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- păstrarea de către intimatul BL a unei distanțe minime de 100 m față de locul de muncă al petentei BAM, SRL, situat în, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- păstrarea de către intimatul BL a unei distanțe minime de 100 m față de fiul petentei, minorul PMA, născut la data de, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- păstrarea de către intimatul BL a unei distanțe minime de 100 m față de unitatea de învățământ a minorului PMA, Liceul, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție;

- interzicerea oricărui contact din partea intimatului BL, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu petenta BAM sau cu fiul acesteia, minorul PMA, pe o perioadă de 6 luni de la data emiterii prezentului ordin de protecție.

În temeiul art. 47 din Legea nr. 217/2003 prima instanță a atras atenția intimatului că încălcarea oricăreia dintre măsurile dispuse prin ordinul de protecție constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

În baza art. 453 Cod procedură civilă a obligat intimatul la 2975 lei cheltuieli de judecată în favoarea petentei reprezentând onorariu avocațial.

În temeiul art. 42 alin 2 și 3 din Legea nr. 217/2003 a dispus virarea din fondurile Ministerului Justiției în contul Baroului Arad a sumei de 543 lei cu titlu de onorariu avocat din oficiu, iar în temeiul art. 453 Cod procedură civilă rap. la art. 18 din OUG 51/2008 a obligat pe intimatul BL la plata sumei de 543 lei în favoarea Statului Român cu titlu de cheltuieli judiciare.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel, în termenul legal, apelantul BL prin care a solicitat admiterea apelului formulat, în temeiul dispozițiilor art. 480 alin. (2) Cod procedură civilă și pe cale de consecință, schimbarea în parte a hotărârii instanței de fond, în ceea ce privește cheltuielile de judecată stabilite în sarcina lui, și reducerea termenului pentru care s-a emis ordinul de protecție.

În motivare a arătat că motivul principal pentru care a solicitat reducerea termenului pentru care a fost emis ordinul de protecție constă în faptul că, imobilul în care intimata reclamantă locuiește în prezent și față de care nu se poate apropia, este un bun comun al părților, în care el mai deține și alte bunuri mobile de care are nevoie, dar pe care nu le poate lua și de care nu se poate folosi încă o perioadă de 6 luni, după ce anterior a mai fost emis un ordin de protecție tot pe 6 luni de zile, fiind deja un an de când este lipsit de proprietatea bunurilor personale.

Cu privire la persoana lui a menționat că nu este o persoană violentă, nu este cunoscut cu antecedente penale, astfel cum reiese și din certificatul de cazier judiciar depus la dosarul cauzei.

A menționat cu această ocazie faptul că, nu s-a opus la emiterea ordinului de protecție în fața primei instanțe raportat la faptul că, oricum între el și soția sa nu mai exista o relație de familie armonioasă, și niciunul dintre ei nu își dorește să mai continue căsnicia, sens în care a consimțit să respecte condițiile impuse de ordinul de protecție, intenția sa fiind de a finaliza acest

litigiu în fața instanței de judecată cât mai repede, raportat la faptul că a fost de acord să respecte obligațiile impuse.

Însă faptul că nu s-a opus la emiterea ordinului de protecție și și-a asumat respectarea unor obligații care până la urma sunt restrictive de libertate pentru el, nu înseamnă că a recunoscut faptele care au generat emiterea acestui ordin de protecție, sau că se face vinovat într-un fel de comiterea lor, mai ales de exercitarea unor violențe asupra soției sale sau asupra fiului său, astfel cum aceasta susține.

Așa cum a arătat deja, motivul pentru care nu s-a opus la emiterea ordinului de protecție, nu a tergiversat soluționarea prezentului litigiu, și nu a condus prin fapta proprie la administrarea unor probe care ar fi necesitat mai mult timp, este reprezentant de faptul că nu a dorit să continue dispute inutile cu soția sa în fața instanțelor de judecată, care oricum sunt în proces de finalizare în cadrul dosarului care privește divorțul și partajului bunurilor comune, însă perioada de 6 luni de zile pentru care instanța de fond a emis ordinul de protecție o apreciază ca fiind excesivă, mai ales raportat la faptul că în data de 07.12.2022 s-a finalizat un alt ordin de protecție tot pe 6 luni, pe care l-a respectat întocmai, fără să își încalce vreuna din obligațiile impuse.

Cu privire la acest motiv de apel, a apreciat că în mod neîntemeiat prima instanță a dispus obligarea lui la plata cheltuielilor de judecată în cuantum de 3518 lei, compuse din 2975 lei onorariu avocațial în favoarea petentei și 543 lei cheltuieli judiciare în favoarea statului, reprezentând onorariu avocat din oficiu.

Potrivit art. 451 alin. (2) C. proc. civ., instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei.

Pornind de la premisele anterior expuse, rezultă că dacă instanța, în mod greșit, nu ar fi procedat la reducerea onorariului avocațial, deși acesta ar fi fost vădit disproporționat, dispoziția de obligare la plata onorariului avocațial este susceptibilă a fi criticată prin calea de atac a apelului. Ca atare, nerespectarea dispozițiilor art. 451 alin. (2) C. proc. civ., poate fi invocată în apel, chiar dacă partea care nu a fi solicitat aplicarea acestor dispoziții în fața primei instanțe.

Conform legislației în vigoare, cenzurarea cheltuielilor de judecată se poate face din oficiu de către instanță, precum și la cererea celeilalte părți, introdusă, în acest din urmă caz, cel mult în faza procesuală a apelului, astfel cum s-a statuat prin Decizia nr. 3, pronunțată în data de 20.01.2020 de Înalta Curte de Casație și Justiție, în recursul în interesul legii, în Dosarul nr. 2412/1/2019, ca urmare a formulării acestuia de către Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov.

Raportat la faptul că se prevede în Codul de Procedură Civilă cu titlu general criteriile pe care instanțele ar trebui să le aibă în vedere atunci când stabilesc onorariul avocațial acordat, respectiv valoarea sau complexitatea cauzei ori activitatea desfășurată de avocat, dar și la faptul că în cauză a existat un singur termen de judecată, nu s-a pus problema administrării unui probatoriu complex raportat la faptul că el nu s-a opus la emiterea ordinului de protecție, iar în cauză a existat deja un ordin de protecție provizoriu emis de către organele de politie, a apreciat că onorariul avocațial în cuantum de 2975 lei este excesiv.

Potrivit dispozițiilor art. 42 alin 3 din Legea nr. 217/2003 republicată prevăd că Asistența juridică a persoanei împotriva căreia se solicită ordinul de protecție este obligatorie, aceasta fiind o obligație și nu o dispoziție facultativă a lui care, pentru a fi obligat la achitarea unor onorarii care legea reglementează că vor cădea în sarcina statului.

Situația cheltuielilor ocazionate de asigurarea asistenței juridice obligatorii, prin avocat, pentru persoana împotriva căreia se solicită ordinul de protecție a făcut și obiectul Minutei întâlnirii reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii cu președinții secțiilor civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și ale curților de apel, ce a avut loc la București, în perioada 11-12 mai 2017 și al Minutei întâlnirii reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii cu președinții secțiilor civile ale înaltei Curți de Casație și Justiție și Curții de Apel Pitești, 14-15 noiembrie 2020, în cadrul ambelor reținându-se punctul de vedere prezentat de Institutul Național al Magistraturii, însușit de participanții la celor două întâlniri, cu unanimitate de voturi, respectiv:

„Potrivit art. 27 alin. (4) din Legea 217/2003, asistența juridică a persoanei împotriva căreia se solicită ordinul de protecție este obligatorie. Considerăm că această normă prevede acordarea obligatorie a ajutorului public judiciar sub forma asistenței prin avocat, nefiind așadar aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă privind curatela specială. Actul normativ care

reglementează ajutorul public judiciar este O.U.G. nr. 51/2008, iar art. 81 din ordonanța de urgență dispune că ajutorul public judiciar se acordă, independent de starea materială a solicitantului, dacă prin lege specială se prevede dreptul la asistență judiciară sau dreptul la asistență juridică gratuită, precum și că ajutorul public judiciar se acordă fără îndeplinirea criteriilor prevăzute la art. 8 din ordonanță. În ceea ce privește suportarea cheltuielilor, această problemă este reglementată de art. 18 și 19 din O.U.G. nr. 51/2008, respectiv dacă cererea privind ordinul de protecție va fi admisă, cheltuielile rămân în sarcina statului, în temeiul art. 19, în schimb dacă aceasta a fost respinsă, cheltuielile cu asistența judiciară a pârâtului vor fi puse de instanță în sarcina reclamantului, potrivit art. 18 din ordonanța de urgență.”

Față de considerentele anterior expuse, a solicitat admiterea apelului formulat, în temeiul dispozițiilor art. 480 alin. (2) Cod procedură civilă și pe cale de consecință schimbarea în parte a hotărârii instanței de fond, în ceea ce privește cheltuielile de judecată stabilite în sarcina lui, precum și reducerea termenului pentru care s-a emis ordinul de protecție.

În drept a invocat dispozițiile art. 466, 480 și urm Cod procedură civilă, O.U.G. 51/2008 și art. 42 alin. 3 din Legea nr. 217/2003.

Intimata BAM, deși legal citată, nu a depus întâmpinare.

Verificând hotărârea atacată prin prisma criticilor formulate și ținând seama de dispozițiile art. 466-482 Cod procedură civilă, tribunalul va constata că apelul promovat în cauză este fondat, pentru cele ce vor fi expuse în continuare.

Astfel, prin primul motiv invocat, apelantul susține că nu se impune instituirea ordinului de protecție pe o durată de 6 luni întrucât nu este o persoană violentă, nu este cunoscut cu antecedente penale, astfel cum reiese și din certificatul de cazier judiciar depus la dosarul cauzei.

Din constatările celor două certificate medicale eliberate de Serviciul Județean de Medicină Legală Arad, tribunalul reține că petenta și fiul acesteia prezentau la data de 16.12.2022, leziuni traumatiche care ar fi putut fi produse prin lovire cu sau de corpuri dure, care pot data din 15.12.2022, aceste constatări coroborându-se cu fotografiile depuse la dosar și celelalte acte medicale eliberate pe seama petentei și a fiului său.

Tribunalul constată a fi dovedită – prin înregistrare video și exercitarea unor acte de violență psihologică și verbală asupra petentei, iar înregistrările depuse astăzi la dosar nu relevă o altă stare de fapt.

Potrivit art. 4 alin. 1 din Legea 217/2003, violența domestică se manifestă sub următoarele forme:

a) violența verbală - adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare;

b) violența psihologică - impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică în orice mod și prin orice mijloace, prin amenințare verbală sau în orice altă modalitate, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, afișare ostentativă a armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, constrângerile de orice fel, urmărirea fără drept, supravegherea locuinței, a locului de muncă sau a altor locuri frecventate de victimă, efectuarea de apeluri telefonice sau alte tipuri de comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care prin frecvență, conținut sau momentul în care sunt emise creează temere, precum și alte acțiuni cu efect similar;

c) violența fizică - vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar, supunerea la eforturi fizice epuizante sau la activități cu grad mare de risc pentru viață sau sănătate și integritate corporală.

Prin urmare, tribunalul constată că atitudinea apelantului se circumscrie violenței verbale, psihologice și fizice astfel cum aceste noțiuni sunt definite la art. 4 lit. a, b și c din Legea nr. 217/2003, motiv pentru care se justifică luarea unei măsuri de protecție față de reclamantă.

Susține apelantul că motivul principal pentru care a solicitat reducerea termenului pentru care a fost emis ordinul de protecție constă în faptul că, imobilul în care intimata reclamantă locuiește în prezent și față de care nu se poate apropia, este un bun comun al părților, în care el mai deține și alte bunuri mobile de care are nevoie, dar pe care nu le poate lua și de care nu se poate folosi încă o perioadă de 6 luni, după ce anterior a mai fost emis un ordin de protecție tot pe 6 luni de zile, fiind deja un an de când este lipsit de proprietatea bunurilor personale.

Tribunalul constată că situația în care se află apelantul este consecința directă a comportamentului său reprobabil – ori nimeni nu își poate invoca propria culpă, pentru protejarea unui drept în detrimentul altcuiva.

Față de cele arătate, în consens cu prima instanță, tribunalul constată existența unei situații certe de risc pentru petentă și fiul său pentru înlăturarea căreia se impune emiterea unui ordin de protecție pe durata maximă prevăzută de lege.

Se constată însă a fi întemeiat cel de al doilea motiv invocat de către apelant prin care se susține că onorariul avocațial în cuantum de 2975 lei este excesiv întrucât în cauză a existat un singur termen de judecată și nu s-a pus problema administrării unui probatoriu complex raportat la faptul că el nu s-a opus la emiterea ordinului de protecție

Tribunalul va avea în vedere dispozițiile art. 451 alin. 2 Cod procedură civilă, conform căroră, instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său”, respectiv art. 453 C.p.c. conform căruia „Partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată. Când cererea a fost admisă numai în parte, judecătorii vor stabili măsura în care fiecare dintre părți poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată. Dacă este cazul, judecătorii vor putea dispune compensarea cheltuielilor de judecată”.

Aceste articole stabilesc principiul conform căruia partea care pierde procesul este obligată, la cererea părții adverse, să suporte cheltuielile de judecată, având la bază culpa procesuală.

Pentru acordarea acestora, în primul rând partea trebuie să fi câștigat procesul, deci să se rețină culpa procesuală a pârâtului, iar în al doilea rând, partea trebuie să aducă dovezi asupra cheltuielilor făcute. Cu alte cuvinte, astfel cum precizează și CEDO, aceste cheltuieli trebuie să fie efective (cauzele Costin împotriva României, Străin împotriva României, Stere și alții împotriva României, Raicu împotriva României).

Facturile fiscale și extrasele de cont depuse la dosar fac dovada cheltuielilor de judecată ocazionate, respectiv plata onorariului de avocat.

Se apreciază însă că acestea dovedesc realitatea sumelor, dar nu și caracterul rezonabil.

În obligarea părții adverse la plata cheltuielilor de judecată trebuie să se plece de la diferențierea între cheltuieli efective, materiale care nu pot fi evitate de parte și cheltuielile efectuate cu plata onorariului de avocat. Cu privire la acesta din urmă, instanța, în baza legii, are un drept de apreciere în baza căruia poate reduce aceste sume. În acest sens, CEDO a stabilit printr-o practică constantă că toate cheltuielile trebuie să fie necesare și rezonabile. Și textul de lege intern stabilește drept criterii exemplificative valoarea sau complexitatea cauzei, activitatea desfășurată de avocat, circumstanțele cauzei. Aprecierea în concret a instanței nu trebuie să fie deci una discreționară, ci trebuie să aibă la bază criterii precum dificultatea, amploarea și durata cazului, timpul petrecut cu procedurile și volumul de muncă efectiv depus, colaborarea cu experți sau specialiști, nivelul instanței în fața căreia se desfășoară procesul.

Se observă că prezenta cauză s-a soluționat la primul termen de judecată, nu s-a administrat o probațiune completă, iar dificultatea speței este una redusă.

Prin urmare, tribunalul apreciază că o sumă în cuantum de 1000 lei drept onorariu avocațial este proporțională cu munca efectiv depusă de avocat, rezonabilă și echitabilă.

Se mai invocă în apel și faptul că în mod greșit prima instanță a obligat pârâtul BL la plata sumei de 543 lei în favoarea Statului Român cu titlu de cheltuieli judiciare.

Într-adevăr, așa cum s-a hotărât prin cele două minute ale întâlnirilor dintre reprezentanții CSM cu președinții secțiilor civile ale ÎCCJ și a curților de apel, suportarea cheltuielilor de judecată este reglementată de art. 18 și 19 din O.U.G. nr. 51/2008, respectiv dacă cererea privind ordinul de protecție va fi admisă, cheltuielile rămân în sarcina statului, în temeiul art. 19, în schimb dacă aceasta a fost respinsă, cheltuielile cu asistența judiciară a pârâtului vor fi puse de instanță în sarcina reclamantului, potrivit art. 18 din ordonanța de urgență.

Pentru aceste considerente în baza dispozițiilor art. 480 alin. 1 Cod Procedură Civilă, tribunalul va admite apelul, va schimba în parte sentința în sensul că va fi obligat apelantul BL să plătească intimatei BAM 1000 lei cheltuieli de judecată în prima instanță, va înlătura obligația

apelantului la plata sumei de 543 lei în favoarea Statului Român, va menține toate dispozițiile luate de către prima instanță referitoare la emiterea ordinului de protecție.

În baza art. 274 Cod procedură penală, art. II din Legea 25/2012 și art. 2 pct. 1 lit. o din Protocolul pentru stabilirea onorariului avocațial încheiat între Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Barourilor din România, va dispune virarea din fondurile Ministerului Justiției către Baroul Arad, a sumei de 543 lei, reprezentând onorariu avocațial din oficiu.